

Općina Šestanovac, Jedinstveni Upravni odjel, na temelju članka 73. stavka 2. Zakona o zaštiti okoliša („Narodne novine“, NN 80/13, 153/13, 78/15, 12/18) te članka 27. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš („Narodne novine“, 3/17), nakon provedenog postupka strateške procjene utjecaja na okoliš Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine Šestanovac donosi

IZVJEŠĆE O PROVEDENOM POSTUPKU STRATEŠKE PROCJENE UTJECAJA NA OKOLIŠ IZMJENA I DOPUNA PROSTORNOG PLANA UREĐENJA OPĆINE ŠESTANOVAC

I. UVOD

Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Općine Šestanovac (u daljnjem tekstu: Prostorni plan) izradilo je društvo Urbos d.o.o. iz Splita, a usvojilo ga je Općinsko vijeće na 17. sjednici održanoj 05.09.2023. Postupak strateške procjene utjecaja na okoliš proveden je temeljem odredbi Zakona o zaštiti okoliša (NN 80/13, 153/13, 78/15, 12/18 i 118/18), Zakona o zaštiti prirode (NN 80/13, 15/18, 14/19 i 127/19) te sukladno Odluci o započinjanju postupka strateške procjene utjecaja na okoliš, te Izmijenjene i dopunjene Odluke o započinjanju postupka strateške procjene.

Stratešku studiju izradilo je društvo Eko Invest d.o.o. iz Zagreba kojem je Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja izdalo Rješenje za izradu studija o značajnom utjecaju strategije, plana ili programa na okoliš uključujući i dokumentaciju potrebnu za ocjenu o potrebi strateške procjene te dokumentaciju za određivanje sadržaja strateške studije (KLASA: UP/I 351-02/23-08/17, URBROJ: 517-05-1-1-23-2 od 27.3.2023.).

II. AKTIVNOSTI U OKVIRU POSTUPKA STRATEŠKE PROCJENE

U postupku strateške procjene za Prostorni plan provedene su sljedeće aktivnosti:

- Splitsko-dalmatinska županija, Upravni odjel za zaštitu okoliša, komunalne poslove, infrastrukturu i investicije (KLASA: 351-02/22-0004/0030, URBROJ: 2181/1-10/07-0002 od 23.3.2022.), donijelo je Mišljenje da je za predmetne Izmjene i dopune Prostornog plana potrebno provesti postupak strateške procjene utjecaja na okoliš.

- Za predmetne Izmjene i Dopune Prostornog plana proveden je postupak Prethodne ocjene prihvatljivosti za ekološku mrežu te je Upravni odjel za zaštitu okoliša, komunalne poslove, infrastrukturu i investicije donio Rješenje (KLASA: UP/I-351-04/22-0004/0052, URBROJ: 2181/1-10/06-22-4 od 23. kolovoza 2022.) da za predmetne Izmjene i dopune Prostornog plana nije potrebno provesti Glavnu ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu.

- Odluka o započinjanju postupka strateške procjene utjecaja na okoliš za Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Općine Šestanovac (KLASA: 350-01/22-01/81, URBROJ: 2155-03/22-02-01) donesena je 30.9.2022.

- Općina je u zakonom propisanom roku pribavila mišljenja tijela i/ili osoba određenih posebnim propisima i mišljenja tijela jedinica područne (regionalne) samouprave o sadržaju strateške studije i

razini obuhvata podataka koji se moraju obraditi u strateškoj studiji. Sukladno članku 9. stavak 4. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš (NN 03/17), 25.10.2022. održane su konzultacije u svrhu usuglašavanja mišljenja o sadržaju strateške studije i utvrđivanja konačnog sadržaja strateške studije. Odluka o sadržaju strateške studije Prostornog plana donesena je u 16.11.2022. (KLASA: 350-01/22-01/102, URBROJ: 2155-03-22-02-01). Sadržaj strateške studije prati obvezan sadržaj propisan Prilogom I. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš te uključuje mišljenja javnopravnih tijela o istome.

- Načelnik Općine Šestanovac imenovao je Stručno povjerenstvo za stratešku procjenu Odlukom o imenovanju članova Povjerenstva za stratešku procjenu Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine Šestanovac na okoliš od 24.11.2022. (KLASA: 350-01/22-02/01, URBROJ: 2155-03-22-01-1)

- Povjerenstvo je održalo jednu sjednicu, te je na prvoj sjednici dana 3.3.2023. izrazilo suglasnost o cjelovitosti i stručnoj utemeljenosti Strateške studije, da nije potrebno održavanje nove sjednice i da će, nakon izvršenih manjih dopuna sukladno primjedbama članova povjerenstva, izrađivači Prostornog plana i strateške studije dokumente dostaviti članovima povjerenstva na pregled i usuglašavanje Mišljenja povjerenstva

- Povjerenstvo je nakon dopune dokumentacije sukladno primjedbama s I. sjednice, dana 23.3.2023., donijelo Mišljenje o cjelovitosti i stručnoj utemeljenosti Strateške studije (KLASA: 350-01/23-01/15, URBROJ: 2155-04-23-03-1)

- Usporedno s upućivanjem Prijedloga Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine Šestanovac na javnu raspravu, Nadležno tijelo je na temelju članka 23. Uredbe o strateškoj procjeni utjecaja strategije, plana i programa na okoliš (NN 3/17) i članka 16. i 17. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša (NN 64/08) objavilo Javnu raspravu o Prijedlogu Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine Šestanovac i Strateškoj studiji procjene utjecaja na okoliš Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine Šestanovac (KLASA: 350-01/23-01/19, URBROJ: 2155-03-23-03-1). Javna rasprava o Izmjenama i dopunama Prostornog plana uređenja Općine Šestanovac i Strateškoj studiji procjene utjecaja na okoliš Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine Šestanovac započela je 1.4.2023., te je trajala do 30.4.2023., dok je javno izlaganje održano 14.4.2023.

- tijekom javne rasprave zaprimljena su mišljenja sljedećih tijela na Prostorni plan i Stratešku studiju:

1. Ministarstvo kulture i medija, Konzervatorski odjel u Imotskom
2. Ministarstvo unutarnjih poslova, Područni ured civilne zaštite Split
3. HOPS d.d.

- Nakon izvršenih izmjena na predmetnim dokumentima, te izrađenog Izvješća s javne rasprave (840/22, lipanj 2023.), Općina Šestanovac je zatražila Splitsko-dalmatinsku županiju mišljenje o provedenoj strateškoj procjeni. Upravni odjel za zaštitu okoliša, komunalne poslove, infrastrukturu i investicije dostavilo je konačno Mišljenje provedenom postupku strateške procjene utjecaja na okoliš (KLASA: 351-02/23-0004/0090, URBROJ: 2181/1-10/07-23-0002, od 6.7.2023.).

-Svi akti iz postupka informiranja ili sudjelovanja javnosti objavljeni su na internetskim stranicama Općine Šestanovac

III. SAŽETI PRIKAZ NAČINA NA KOJI SU PITANJA ZAŠTITE OKOLIŠA INTEGRIRANA U PROSTORNI PLAN

Analizom postojećeg stanja okoliša te informacijama dobivenima od javnopravnih tijela u sklopu postupka određivanja sadržaja strateške studije utvrđeni su glavni okolišni problemi te su definirani ciljevi koji se strateškom procjenom žele postići. Procjenom djelovanja intervencija, odnosno izmjena Prostornog plana na ciljeve strateške procjene određeni su mogući značajni utjecaji, pozitivni i negativni, pri čemu su za negativne utjecaje predložene mjere sprječavanja ili ublažavanja utjecaja. Takve su mjere direktno unesene u tekstualne odredbe Prostornog plana kako bi se osiguralo da se načela zaštite okoliša uvažavaju pri samoj provedbi pojedinih mjera.

Podaci dobiveni analizom početnog stanja okoliša nadalje su korišteni za formiranje smjernica za unaprjeđenje stanja okoliša koje ne proizlaze iz samih utjecaja Prostornog plana, već predstavljaju uočene mogućnosti za poboljšanje okoliša.

Također, dane su smjernice za planiranje fotonaponskih postrojenja kako bi izmjene i dopune Prostornog plana imale povoljniji utjecaj na okoliš od varijante, odnosno nacрта Plana predložene od strane Izrađivača.

Osim analize utjecaja Plana na klimatske promjene, izvršena je cjelovita priprema Plana za klimatske promjene, odnosno uključivanje mjera ublažavanja klimatskih promjena i prilagodbe njima u razvoj prepoznatih infrastrukturnih projekata. Razmatranje klimatskih promjena pridonijeti će prilikom planiranja u sektorima kao što su prostorno planiranje i urbani razvoj, promet, energetika, poljoprivreda itd., u kojima se glavne odluke a posebno one o ublažavanju klimatskih promjena donose u ranoj fazi, npr. davanje prednosti određenim vrstama prijevoza, politikama te obrascima/navikama mobilnosti s manjim utjecajem. To vrijedi i za sve projekte određenog javnog plana ili programa i bilo koje povezane procjene utjecaja na okoliš. Navedene moguće ranjivosti područja Općine nisu vezane uz konkretne lokacije i projekte odnosno intervencije predmetnog plana ali zbog njihove moguće generalne ranjivosti na neke od klimatskih varijabli i nepogoda, one su ocijenjene kao niske te se predlaže da se pri bilo kakvom projektiranju i izgradnji vodi računa o Tehničkim smjernicama za pripremu infrastrukture za klimatske promjene.

Sve predložene mjere za sprječavanje, smanjenje i ublažavanje potencijalnih negativnih utjecaja provedbe Izmjena i dopuna Prostornog plana, predložene su primjenom načela predostrožnosti.

IV. SAŽETI PRIKAZ NAČINA NA KOJI SU REZULTATI STRATEŠKE STUDIJE, MIŠLJENJA JAVNOPRAVNIH TIJELA, KAO I MIŠLJENJA JAVNOSTI INTEGRIRANI U PROSTORNI PLAN

Rezultati strateške studije integrirani su u Prostorni plan tako da su mjere i smjernice proizašle iz postupka direktno ugrađene u tekstualni dio Prostornog plana kako bi se osigurala njihova neposredna provedba zajedno sa samom provedbom njegovih elemenata. Konkretno izmjene uključuju:

- Mjere održivog korištenja voda
- Mjere očuvanja tla i poljoprivrednog zemljišta
- Mjere očuvanja kvalitete zraka
- Mjere zaštite i obnove bioraznolikosti

- Mjere očuvanja kulturno-povijesnih i krajobraznih vrijednosti prostora
- Mjere ublažavanja utjecaja na klimu
- Mjere prilagodbe na klimatske promjene
- Mjere održivog gospodarstva otpadom i prelaska na kružno gospodarstvo
- Mjere poboljšanja kvalitete života i zdravlja ljudi

Tijekom postupka strateške procjene, javnost je sudjelovala u fazi određivanja sadržaja strateške studije, kojom su prigodom prikupljena mišljenja javnopravnih tijela o sadržaju strateške studije, kao i u sklopu javne rasprave.

Određivanje sadržaja strateške studije trajalo je 30 dana u kojem su periodu javnopravna tijela dostavljala svoja mišljenja i prijedloge na sadržaj strateške studije. Sudjelovanje je omogućeno i široj javnosti objavom na web stranicama županije. Sljedeća tijela su se očitovala na sadržaj strateške studije, te su njihova mišljenja obrađena i zahtjevi adekvatno uključeni u studiju:

1. Ministarstvo kulture i medija, Konzervatorski odjel u Imotskom
2. Hrvatske vode, VGO za slivove južnog Jadrana
3. HOPS d.d.
4. Ministarstvo unutarnjih poslova, PU Splitsko-dalmatinska, Služba inspekcijskih poslova
5. Ministarstvo unutarnjih poslova, PU Splitsko-dalmatinska, Područni ured civilne zaštite
6. Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine

Tijekom javne rasprave zaprimljena su mišljenja sljedećih tijela te su njihova mišljenja obrađena i zahtjevi adekvatno uključeni u studiju:

1. Ministarstvo kulture i medija, Konzervatorski odjel u Imotskom
2. Ministarstvo unutarnjih poslova, Područni ured civilne zaštite Split
3. HOPS d.d.

Mišljenja su integrirana dopunama početnog stanja okoliša, te proširenjem popisa analiziranih dokumenata i ocjene usklađenosti s drugim odgovarajućim planovima i programima

V. OBRAZLOŽENJE RAZLOGA PRIHVAĆANJA ODABRANOG VARIJANTNOG RJEŠENJA PROSTORNOG PLANA U ODNOSU NA OSTALA RAZMOTRENA VARIJANTNA RJEŠENJA

Strateška procjena utjecaja Prostornog plana predviđa i razmatranje razumnih varijanti, uz analizu zašto se iste ne smatraju najpovoljnijima za okoliš, odnosno održivi razvoj. Strateškom se studijom dakle procjenjuju značajni učinci provedbe razumnih varijanti, temeljem dostupnih podataka, uzimajući u obzir generalne ciljeve i geografski opseg utjecaja Prostornog plana, sa svrhom utvrđivanja optimalnog rješenja u kontekstu održivog razvoja. Kao varijantna rješenja predmetnih Izmjena i dopuna plana, u sklopu strateške studije predložene su dodatne smjernice za planiranje obnovljivih izvora energije, odnosno fotonaponskih postrojenja s obzirom na postojeću energetska i gospodarsku situaciju, kao i novo donosene strateške okvire na europskoj razini. Smjernice uključuju prijedloge kao što su planiranje fotonaponskih postrojenja u izgrađenim gospodarskim zonama, kao i drugim zonama za iskorištavanje obnovljivih izvora energije; uzimanje u obzir civilne i zračne luke prilikom smještaj postrojenja, izbjegavanje zauzimanja šumskog zemljišta, zona velike vjerojatnosti pojavljivanja poplava, izvan područja ekološke mreže NATURA 2000 kao i područja rasprostranjenosti ciljnih

stanišnih tipova od važnosti za ekološku mrežu, te zabrana gradnje postrojenja u kulturnim krajolicima i arheološkim parkovima.

VI. MJERE ZAŠTITE OKOLIŠA

Strateškom studijom predložene su mjere zaštite okoliša na temelju identificiranih negativnih kumulativnih utjecaja, a osmišljene su kako bi se ti negativni utjecaji izbjegli ili smanjili na najmanju moguću mjeru. Također, temeljem analize strateških ciljeva i ciljnih vrijednosti, dane su smjernice za poboljšanje stanja okoliša, koje predstavljaju analizom zamijećene mogućnosti za poboljšanje stanja okolišnih i društvenih aspekata.

Br.	Ciljevi	Prijedlog mjera
1.	Održivo korištenje voda	<ul style="list-style-type: none"> - Cestovnu infrastrukturu planirati s odvodnjom oborinskih voda s pročišćavanjem - Zabraniti korištenje vode za potrebe navodnjavanja golf terena iz vodoopskrbnog sustava za stanovništvo - Provesti hidrološke analize za ispitivanje mogućeg navodnjavanja golf terena iz rijeke Cetine - Za zahvat mogućeg crpljenja rijeke Cetine za potrebe navodnjavanja golf terena odrediti ekološki prihvatljivi protok koji ostvaruje ekološke zahtjeve potrebne za očuvanje vodenih i o vodi ovisnih staništa - Za aerodrome, prometnice i parkirališta predvidjeti gradnju građevina odvodnje, uređaja za prikupljanje ulja i masti i sustav pročišćavanja oborinskih onečišćenih voda - Sve sabirne jame za prihvat otpadnih voda kao prijelazno rješenje do izgradnje sustava odvodnje s pročišćavanjem trebaju biti vodonepropusne.
2.	Očuvanje tla i poljoprivrednog zemljišta	<ul style="list-style-type: none"> - Propisati odredbe za primjenu ekoloških poljoprivrednih načela. - Čisto plodno zdravo tlo iz iskopa ponovno upotrijebiti na istoj ili drugoj primjerenom lokaciji - Planom predvidjeti odgovarajući sustav navodnjavanja poljoprivrednih površina
3.	Očuvanje kvalitete zraka	<ul style="list-style-type: none"> - Uz planiranu cestovnu infrastrukturu planirati zeleni pojas u adekvatnoj širini kako bi se umanjio utjecaj štetnih plinova
4.	Zaštita i obnova bioraznolikosti	<ul style="list-style-type: none"> - Pri formiranju zelenih pojasa uz prometnu infrastrukturu koristiti isključivo autohtonu vegetaciju - Izbjegavati planiranje zahvata koji ugrožavaju zaštitnu ulogu sastojina zaštitnih šuma - U najvećoj mogućoj mjeri prilikom razvoja zahvata izbjegavati ugrožena i rijetka staništa prema Pravilniku o popisu stanišnih tipova i karti staništa Pri utvrđivanju prikladnog tehničkog rješenja izvedbe elektroenergetskih objekata na projektnoj razini uključiti mjere zaštite ptica od elektroekucije i kolizije. - Za potrebe izgradnje golf igrališta, provesti detaljnu inventarizaciju flore i faune u širem obuhvatu zahvata, posebno faune vodotoka u svrhu utvrđivanja rasprostranjenosti ugroženih vrsta - Sve građevinske radove izvoditi izvan perioda gniježđenja ptica
5.	Očuvanje kulturno-povijesnih i	<ul style="list-style-type: none"> - Prometnice je potrebno planirati da maksimalno moguće prate postojeću topografiju terena i značajke okolnog krajobraza - Za planirane UPU izraditi krajobrazni elaborat i propisati korištenje

Br.	Ciljevi	Prijedlog mjera
	krajobraznih vrijednosti prostora	<ul style="list-style-type: none"> zelene infrastrukture - Gradnju bazena u zonama mješovite namjene zabraniti u područjima zaštićenih spomeničkih cjelina i zaštićenih pojedinačnih građevina kulturne baštine
6.	Smanjenje emisija stakleničkih plinova (Ublažavanje utjecaja na klimu)	<ul style="list-style-type: none"> - Uvrstiti problematiku klimatskih promjena i ublažavanja klimatskih promjena u Plan - Rekonstrukciju građevina planirati s primjenom mjera energetske učinkovitosti (energetski učinkovita obnova ovojnica, zamjena kotlova na lož ulje, postavljanje solarnih toplinskih sustava na krovove javnih zgrada koje nisu pod konzervatorskom zaštitom) - Javnu rasvjetu naselja i prometnica planirati kao energetske učinkovite i uz minimalno rasipanje svjetla u okoliš - Propisati odredbe za primjenu ekoloških poljoprivrednih načela - Omogućiti korištenje vodika kao obnovljivog izvora energije
7.	Jačanje otpornosti na klimatske promjene (Prilagodba na klimatske promjene)	<ul style="list-style-type: none"> - Uvrstiti problematiku klimatskih promjena i prilagodbe klimatskim promjenama u Plan - Lokacije nove izgradnje prilagoditi opasnostima od bujičnih poplava, te odronima i klizištima - Prilikom projektiranja javnih parkirališnih građevina i površina, te stajališta javnog prometa primjenjivati načela zelene infrastrukture (zelene nadstrešnice koje pružaju zaštitu od sunce) - Infrastrukturu planirati u skladu s Tehničkim smjernicama za pripremu infrastrukture za klimatske promjene u razdoblju 2021.-2027. - Turističke objekte i infrastrukturu prilagoditi klimatskim promjenama
8.	Održivo gospodarenje otpadom i prelazak na kružno gospodarstvo	<ul style="list-style-type: none"> - Pri planiranju novih lokacija za građevine iz sustava gospodarenja otpadom prednost dati postojećim <i>brownfield</i> lokacijama - Zbog lokacije u III zoni sanitarne vodozaštite, za reciklažno dvorište potrebno je propisati strože mjere ispuštanja otpadnih voda
9.	Poboljšanje kvalitete života i zdravlja ljudi	<ul style="list-style-type: none"> - osigurati zaštitu od buke uz cestovnu infrastrukturu u naseljenim područjima gdje buka može prelaziti dopuštene granice

VII. NAČIN PRAĆENJA PRIMJENE MJERA KOJE SU POSTALE SADRŽAJEM PROSTORNOG PLANA

Mjere koje su postale sadržajem Prostornog plana predstavljaju odredbe Plana te će biti provedene kroz direktnu implementaciju Prostornog plana.

VIII. NAČIN PRAĆENJA ZNAČAJNIH UTJECAJA NA OKOLIŠ DONESENOG PROSTORNOG PLANA

Mjere koje su postale sadržajem Prostornog plana pratit će se kroz već postojeće redovite programe praćenja stanja okoliša propisanih zakonskom i podzakonskom regulativom, te se rezultati provođenja mjera objedinjuju u Izvješću o stanju u prostoru i Izvješću o stanju okoliša.

Ovo izvješće objavljuje se na internetskoj stranici Općine Šestanovac sukladno članku 5 stavku 1. točki 5. Uredbe o informiranju i sudjelovanju javnosti i zainteresirane javnosti u pitanjima zaštite okoliša (Narodne novine, broj 64/08).

KLASA: 351-01/23-01/15

URBROJ:2155-03-23-02-01

Šestanovac,06.09.2023

NAČELNIK OPĆINE

Martin Merčep